

George Schouten vond inspiratie bij de dalai lama

Op zoek naar zin en geluk

door **BEERTJE VAN BEERS**

„Zo kan een mens zijn”, schoot het door George Schouten heen toen hij de dalai lama twintig jaar geleden voor het eerst ontmoette. Vrolijk lachend had zijne heiligheid de handen van de regisseur – die al klaar stond om de Tibetaan met een traditionele buiging te begroeten - in de zijne genomen om vervolgens belangstellend de 16mm-camera van de filmploeg te inspecteren.

„Zijn onbevangen manier van doen raakte me diep”, vertelt Schouten, die over zijn vijftien jaar lange ervaring als regisseur van het VPRO-programma *Zomergasten* vorig jaar een meeslepend boek schreef. In zijn nieuwe boek, *Expeditie Geluk* ('Een zoektocht naar zin en zen'), vertelt Schouten over de dalai lama.

„Het is voor de schrijvende pers altijd moeilijk om de dalai lama goed te verslaan. Hij maakt een enorme indruk, maar wat hij werkelijk zegt is op papier vaak niet heel erg opzienbarend.”

Hij concludeert: „Eigenlijk geldt hetzelfde voor het hele boeddhisme: de rijkdom ervan is niet direct in woorden te vangen.” Toch waagde de regisseur een poging met dit boek. Om meteen ook maar antwoord te zoeken op de vragen: hoe leef je een zinvol leven en waar vinden we geluk? Het is een vertederend meesterwerkje geworden, waarin Schouten zijn ontmoetingen beschrijft met spiritueel leiders over de hele wereld, van de dalai lama tot de monnik Michael Roach die hem leerde hoe hij geestelijk én materieel rijk kan worden.

Hij neemt de lezer mee op een

„wereldreis in mijzelf” tijdens een bijzonder confronterende tiendaagse stilte-retreat. Maar hij vertelt ook hoe zijn uit Thailand geadopteerde zevenjarige zoontje Bernie hem als een kleine boeddha leert de sleutel van het geluk dicht bij huis te zoeken. Kortom: de leer van Boeddha aan de hand van inzichten uit het dagelijks leven.

Zo beschrijft Schouten in een grappige scène – hij blijft regisseur – hoe zijn Thaise vriendin Lee, met wie hij al ruim 20 jaar samen is, niet mediteert, maar wel droomt over cijfers die haar geluk zullen brengen bij een lotto-trekking. Als Schouten zijn bedenkingen uit over het samengaan van Boeddha en geld, bijt zij terug: „Alsof jouw kwaadspreekpraat strookt met je dagelijkse meditatie.” Zijn ogen sprankelen achter zijn brillenglazen als hij vertelt: „Gelijk heeft ze, want ik zit nog steeds vol vooroordelen!”

Nee, niet alle boeddhisten zijn perfect, en Schouten claimt niet een goeroe te zijn of het antwoord op alle vragen te hebben. „Boeddha zei dat er 84.000 manieren van lijden zijn en dus ook 84.000 manieren om van het lijden verlost te raken. Bij titels als 'Het vierstappenplan voor het geluk' denk ik altijd: waarom vier stappen?

Waarom niet duizend? Of één? De

geschriften van Boeddha geven de handvatten om je eigen weg te vinden, maar je moet het zelf doen. 'Je lot met rechte rug dragen' herinner ik me

als een van de uitspraken van Theo van Gogh.”

Het geeft Schouten veel voldoening zijn eigen 'handvatten' in boekvorm te kunnen presenteren. „Boeken hebben mijn leven veranderd, niet films. Een boek blijft”, aldus de regisseur, die hier onmiddellijk aan toevoegt: „Maar ik blijf leren hoor, dagelijks. En mijn films spelen daarin een belangrijke rol.”

Zo maakt hij op het ogenblik de documentaire *Groeien door pijn* (te zien op 22 januari bij de Boed-

dhistische Omroep) met Lucia Rijker. Hiervoor brengt hij de meervoudig boks- en kickboks wereldkampioen samen met Bettina Vriesekoop. De oud-tafeltennisster, met vele nationale en internationale titels, leerde Lucia pingpongen, en andersom trekt Bettina voor het eerst de bokshandschoenen aan. „Het wordt een feest der herkenning, met om de haverklap kreten als 'Goh, jij ook?' en 'Ik dacht dat ik de enige was!' Niet vreemd natuurlijk, want ze hebben beiden lange tijd

alleen voor de sport geleefd, en zijn gegroeid door ontberingen en tegenslag. Bettina verdiept zich sinds kort in het taoïsme. Op een gegeven ogenblik zegt ze over Lucia, die al jarenlang devoot boeddhist is: 'Ik bewonder dat ze gewoon goed leeft; als ik haar zie besef ik dat ik nog veel heb te leren!’”

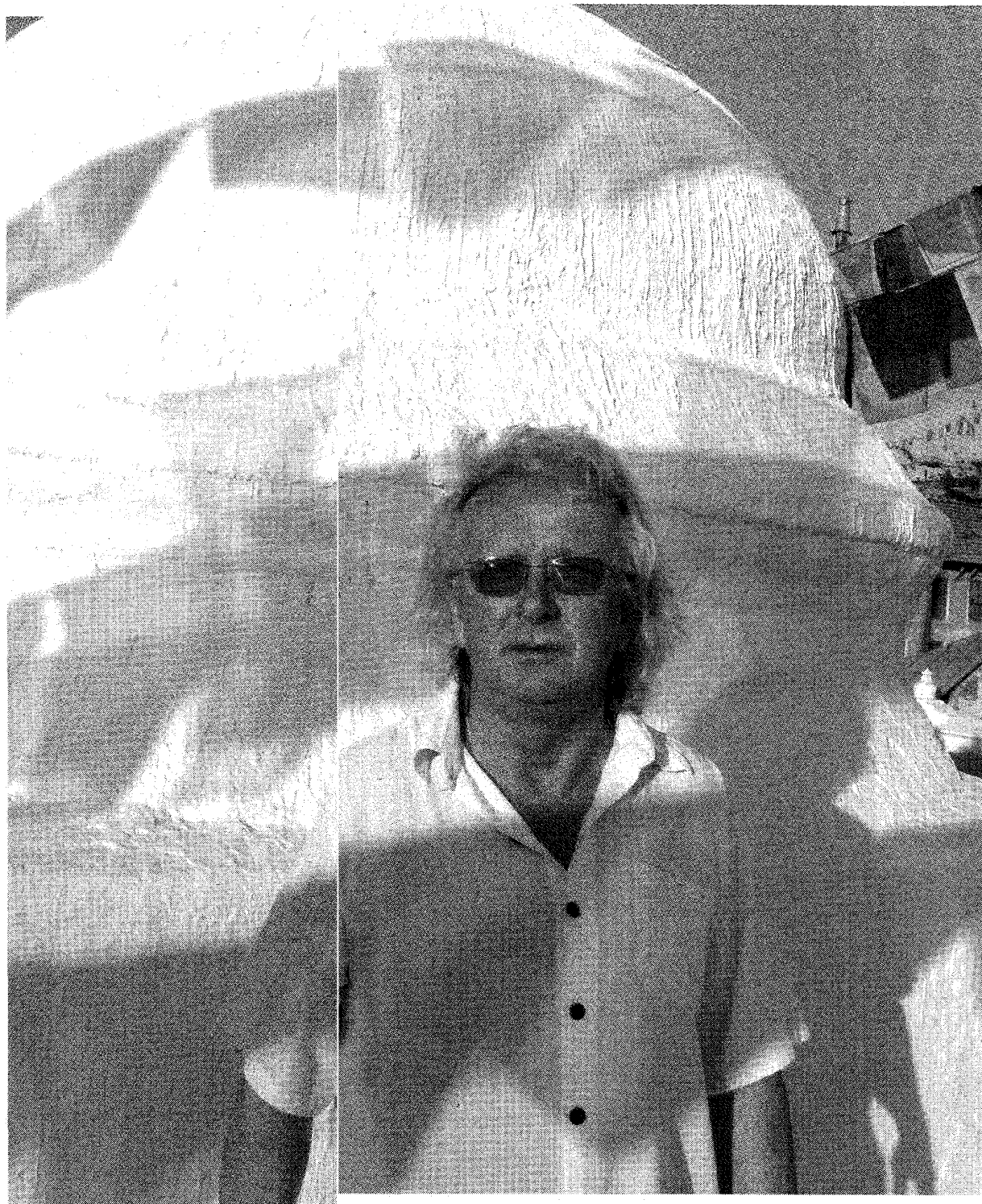
Schouten is getroffen door de eerlijke bescheidenheid van Vrie-

sekoop, maar ook door het besef dat je inderdaad nooit klaar bent. „Als ik iets heb geleerd, is dit het namelijk: leven is bezig zijn met worden.”

En dan, met een stralende glimlach: „Vol goede moed. Dat dan weer wel.”

George Schouten – ‘Expeditie geluk’, uitg. Nw.Amsterdam; 224 blz.; € 16,95.

Niet het antwoord op alle vragen

• **George Schouten: „Boeken hebben mijn leven veranderd.”**

FOTO: BERND WOUTHUYSEN